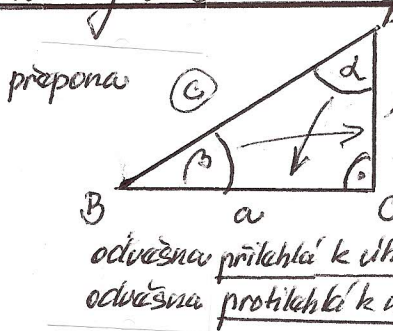

Goniometrické funkce (pouze v PRAVOUHLÉM trojúhelníku)

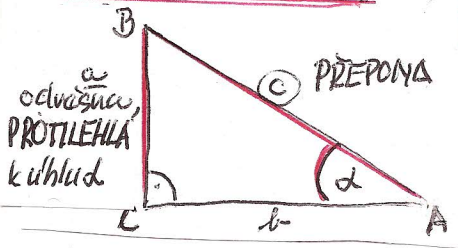
Pravouhlý ΔABC - základní pojmy

odvěsna přilehlá k úhlu α
odvěsna protilehlá k úhlu β

- 1) přepona ... c
- odvěsny ... a, b (a,b)
- 2) $\alpha + \beta + \pi = 180^\circ$ $\pi = 90^\circ, \alpha + \beta = 90^\circ$
- 3) Obvod ΔABC $\sigma = a + b + c$
- 4) Obsah ΔABC $S = \frac{a \cdot b}{2}$ a,b
- 5) Platí Pythagorova věta: $c^2 = a^2 + b^2$

1) Funkce sinus (str.61)

V pravouhlém ΔABC poměr délky odvěsny PROTILEHLÉ k úhlu α a délky PŘEPONY nazýváme sinus α , píšeme

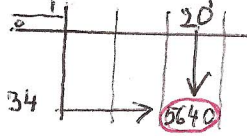
$$\sin \alpha = \frac{a}{c}$$

$$\sin \alpha = \frac{\text{PROTILEHLÁ odvěsna}}{\text{PŘEPONA}}$$

Kždé velikosti ostrého úhlu α ($0^\circ < \alpha < 90^\circ$) je přiřazena jediná hodnota $\sin \alpha \Rightarrow$ toto přiřazení je FUNKCE, nazýváme ji SINUS

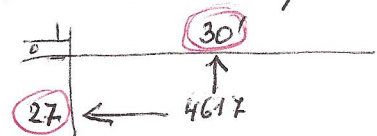
- a) Určím hodnotu sinu pomocí
- kalkulacek (prostředí manuál) $\sin$
  - tabulek (MFCHT, MGB)

Pr. $\sin 34^\circ 20' = 0,5640$

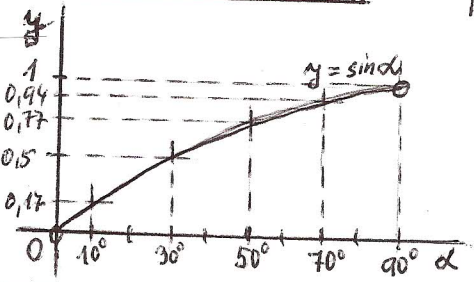

- b) Určím velikost úhlu (když znám hodnotu sinu)
- na kalkulacek - potřebná tlačítka $\sin^{-1}$, viz manuál
  - pomocí tabulek (4617 hledáme na plose tabulky MGB)

Pr. $\sin \alpha = 0,4617$
 $\alpha = 27^\circ 30'$

Graf funkce sinus (str.65)

pomocí tabulek (hodnoty sinus najdeme v tabulkách)

α	10°	20°	30°	40°	50°	60°	70°	80°
$\sin \alpha$	0,17	0,34	0,50	0,64	0,77	0,87	0,94	0,98

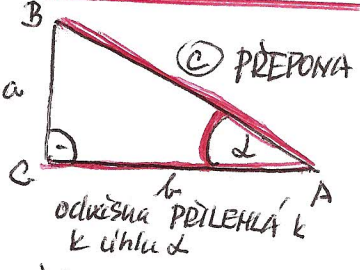
$0^\circ < \alpha < 90^\circ$
defi

$0 < y < 1$ - obor hodnot funkce
- funkce sinus je rostoucí

$0^\circ < \alpha < 90^\circ$ definicní obor f.

Graf funkce sinus - sinusoida

2) Funkce kosinus (str.67)

V pravouhlém ΔABC poměr délky odvěsny PŘILEHLÉ k úhlu α a délky PŘEPONY nazýváme kosinus α , píšeme

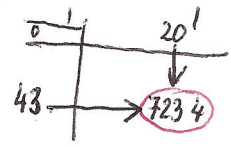
$$\cos \alpha = \frac{b}{c}$$

$$\cos \alpha = \frac{\text{PŘILEHLÁ odvěsna}}{\text{PŘEPONA}}$$

Kždé velikosti ostrého úhlu α ($0^\circ < \alpha < 90^\circ$) je přiřazena jediná hodnota $\cos \alpha \Rightarrow$ toto přiřazení je FUNKCE, nazýváme ji KOSINUS

- a) Určím hodnotu kosinu pomocí
- kalkulacek (viz manuál) $\cos$
  - tabulek (MFCHT, MGB)

Pr. $\cos 43^\circ 20' = 0,7234$

- b) Určím velikost úhlu (když znám hodnotu kosinu) pomocí
- kalkulacek (viz manuál) $\cos^{-1}$

Pr. $\cos \alpha = 0,586$
 $\alpha = 54^\circ 10'$

